

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO D

MEDICINA

VOL. LV

LUBLIN

2000

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
AKADEMIA MEDYCZNA

ISSN 0066-2240

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śladkowski

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA	CHEMIA	Władysław Rudziński
AAA	PHYSICA	Jan Sielewicsiuk
B	GEOGRAPHIA, GEOLOGIA ETC.	Józef Wojtanowicz
C	BIOLOGIA	Zbigniew Lorkiewicz – zastępca redaktora Anna Tukiendorf
D	MEDICINA	Stanisław Bryc
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Romuald Langwiński
E	AGRICULTURA	Adam Szember – zastępca redaktora Leszek Malicki
EE	ZOOTECHNICA	Marian Budzyński
EEE	HORTICULTURA	Maria Tendaj
F	HISTORIA	Wiesław Śladkowski
FF	PHILOLOGIAE	Alina Aleksandrowicz
G	IUS	Wiesław Skrzydło – zastępca redaktora Antoni Pieniążek
H	OECONOMIA	Ryszard Orłowski
I	PHILOSOPHIA – SOCIOLOGIA	Zdzisław Cackowski
J	PAEDAGOGIA – PSYCHOLOGIA	Stanisław Poppek
K	POLITOLOGIA	Jan Jachymek

EoC-1/2001/807

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO D

MEDICINA

VOL. LV

LUBLIN

2000

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
AKADEMIA MEDYCZNA
ISSN 0066-2240

RADA REDAKCYJNA

Lembit ALLIKMETS (Tartu – Estonia), Anna DMOSZYŃSKA,
Jerzy KARSKI, Andrzej KSIAŻEK, Maciej LATALSKI,
Shaul G. MASSRY (Los Angeles – USA), Andrzej NIECHAJ,
Walery Wiktorowicz SZULGOWSKIJ (Moskwa – Rosja)

Ingrid RÓŻYŁO-KALINOWSKA – Sekretarz Redakcji

OPRACOWANIE REDAKCYJNE
DANUTA SŁOWIKOWSKA

PROJEKT OKŁADKI
I STRON TYTUŁOWYCH
JERZY DURAKIEWICZ

KOREKTA TEKSTÓW
W JĘZYKU ANGIELSKIM
JADWIGA BRANICKA

ISSN 0066-2240

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. (0-81) 537-53-02, 537-53-04

DRUK: „WSCHÓD” Ag. Usl., Ul. Tymiankowa 7, Lublin

Spis treści

Table of contents

---

1. MARIUSZ TETER, MARIOLA DEC-SZLICHTYNG,
BEATA CYGAN, BARBARA BOROWICZ, MARINA M. KOZLOVSKA
The influence of the analogue 4-10 corticotropin derivative
on the general structure of the rabbits behaviour in stress 1
Wpływ analogu 4-10 pochodnego kortykotropiny na ogólną strukturę
zachowania królików w stresie 10

2. EWA SZPRINGER, BARBARA MADEJ, LUCJAN KURYLICIO,
KRYSZYNA CZERNY, KRZYSZTOF LUTNICKI, DIONIZY GÓRNY,
RYSZARD MACIEJEWSKI, ANDRZEJ KURYLICIO
Breast cancer - the role of free radicals and antioxidants 11
in pathogenesis of benign dysplasia and breast carcinoma
Rola wolnych rodników i antyoksydantów 17
w patogenezie łagodnej dysplazji oraz raka sutka

3. ALICJA ZARĘBSKA, MIROSŁAW ŁAŃCUT, EULALIA MATEJKO,
KATARZYNA BAKIERA

Effects of experimental diabetes on changes in the eye
ball external muscles in rabbit 19
Wpływ doświadczalnej cukrzycy na zmiany mięśni zewnętrznych
gałki ocznej u królika 24

4. MANSUR RAHNAMA, JOANNA WYSOKIŃSKA-MISZCZUK
Examining of changes in the structure of rat bone maxilla
and mandible treated with *Hydrocortisonum hemisuccinatum* 25
Badanie zmian w strukturze kości szczęki i żuchwy szczura pod wpływem
Hydrocortisonum hemisuccinatum 28

-
5. GRAŻYNA CHODOROWSKA, DOROTA CZELEJ,
MARIA BOROWIEC, ALDONA PIETRZAK,
DOROTA KRASOWSKA, MAŁGORZATA KOWAL
Study on activity of Interleukin-6, C-reactive protein and
a-2 macroglobulin in psoriatic patients during
the acute clinical stage and remission 29
Badania zachowania się Interleukiny-6, białka C-reaktywnego i a-2
makroglobuliny u chorych na łuszczycę w okresie objawowym i w remisji 36
6. JERZY TRUCHLIŃSKI, EWA KIFER-WYSOCKA,
BOŻENA MODZELEWSKA-BANACHIEWICZ
Action of 1,2,4-triazole and 1,2,4-triazine derivatives
on cells of green monkey kidney in *in vitro* culture 37
Działanie pochodnych 1,2,4-triazolu i 1,2,4-triazyny na komórki nerki
małpy zielonej w hodowli *in vitro* 43
7. LIDIA KLUKOWSKA, ANNA NADULSKA, STEFAN DYBA
Effects of cisplatin on the level of phospholipids
in brain tissue of the rat 45
Niektóre aspekty działania cisplatyny na poziom fosfolipidów w tkance
mózgowej szczura 49
8. RENATA KORECKA, EWA CHEMPEREK
Injuries sustained by children in road accidents
in the Lublin province as a cause of hospitalisation 51
Obrażenia doznane przez dzieci w wypadkach komunikacyjnych na terenie
województwa lubelskiego jako przyczyna hospitalizacji 58
9. EWA CHEMPEREK, EWA RUDNICKA-DROŻAK
Knowledge of first-aid rules among students 61
Znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy wśród studentów 65
10. EWA CHEMPEREK, WOJCIECH KRAWCZYK
Natural and civilization emergencies in Poland – general
feelings of security 67
Nagle zagrożenia naturalne i cywilizacyjne w Polsce – poczucie bezpieczeństwa 71

---

11. HELENA DONICA, MARIA KOZIOŁ-MONTEWKA, ANDRZEJ KSIĄŻEK, ELŻBIETA STAROSŁAWSKA	
Evaluation of immunoglobulins, proinflammatory cytokines and lipid concentrations in patients with diabetic nephropathy treated with continual ambulatory peritoneal dialysis (CAPD)	73
Ocena stężeń immunoglobulin, cytokin prozapalnych i lipidów u pacjentów z nefropatią cukrzycową, leczonych ciągłą ambulatoryjną dializą otrzewnową (CADO)	79
12. ZYGMUNT URBANOWICZ	
Cutaneous nerves of the brachial plexus in postnatal life in man	81
Nerwy skórne splotu ramiennego w życiu pozapłodowym człowieka	86
13. GRAŻYNA NIEDZIELSKA, WANDA KUSA, BEATA JANUSZ	
The senses of smell and taste in anorexia	87
Zachowanie się funkcji węchu i smaku w anoreksji	90
14. GRAŻYNA NIEDZIELSKA, ELŻBIETA GLIJER, DANUTA TOMAN, ANNA KUDLICKA	
Voice disorders in children with gastroesophageal reflux disease	91
Zaburzenia głosu u dzieci z chorobą refluksową	94
15. GRAŻYNA NIEDZIELSKA, WANDA KUSA, TOMASZ BRODA	
The sense of smell and the behaviour of nasal mucociliary transport in allergic children	95
Ocena zmysłu powonienia i funkcji aparatu rzęskowego u dzieci z astmą atopową	98
16. GRAŻYNA NIEDZIELSKA, ANNA HORACZYŃSKA-WOJTAŚ, ROBERT BLICHAZ	
Disturbances of voice in children with atopic diseases	99
Zaburzenia głosu w chorobach atopowych u dzieci	102
17. BOŻENA SOKOŁOWSKA, EWA WĄSIK, MAREK KNIAŻ, JUSTYNA BRZozowska, MONIKA PODHORECKA, MONIKA ŚLEDZIŃSKA, DAMIAN DOMAŃSKI	
Long term survival among patients with chronic lymphocytic leukemia (CLL) treated in Department of Hematology, Medical University of Lublin	103

Długoletnie przeżycie chorych na przewlekłą białaczkę limfatyczną (pbl) w materiale własnym Kliniki Hematologii AM w Lublinie	109
18. ALDONA PIETRZAK, EWA DYBIEC, BARBARA LECEWICZ-TORUŃ Ultrasonographic estimation of spleen size in children affected with vitiligo	111
Obraz śledziony w badaniu ultrasonograficznym dzieci chorujących na bielactwo	117
19. WOJCIECH KRAWCZYK, MARIUSZ GONIEWICZ, EDYTA OPALIŃSKA Analysis of causes and effects of children's injuries in a rural area	119
Analiza przyczyn i skutków urazów u dzieci na wsi	125
20. MARIA KOZIOŁ-MONTEWKA, AGNIESZKA TOKARZ, ANNA SIDOR-WÓJTOWICZ The drug susceptibility of <i>Staphylococcus aureus</i> strains isolated from nose and pharynx	127
Lekowrażliwość szczepów <i>Staphylococcus aureus</i> izolowanych z wymazów z nosa i z gardła	134
21. KAZIMIERZ GOŹDZIUK, DANUTA SKOMRA, IRENEUSZ BALICKI, MAREK CZAJKOWSKI, ANDRZEJ MIROŚŁAW, PIOTR SYLIMANOWICZ Experimental model of broncho-pleural fistula	135
Model doświadczalny przetoki oskrzelowo-opłucnowej	138
22. KAZIMIERZ GOŹDZIUK, IRENEUSZ BALICKI, PIOTR SYLIMANOWICZ, KONSTANCJA SARACHMAN-GOŹDZIUK Assessment of respiratory system efficiency during experimental thoracotomy with lung tissue resection in sheep based on arterial gas blood analysis	141
Ocena wydolności układu oddechowego w czasie doświadczalnej torakotomii z resekcją tkanki płucnej na podstawie badań gazometrycznych krwi tętniczej	145
23. MICHAŁ SŁOMIAN, JERZY MOSIEWICZ, WOJCIECH MYŚLIŃSKI Lung function in chronic uremia	147
Czynność płuc w przewlekłej mocznicy	153

---

24. ANDRZEJ STANISŁAWEK, LUCJAN KURYLCIO, ANNA JANIKIEWICZ	
Arm lymphoedema after surgical treatment for the cancer of the breast	155
Obrzęk chłonny kończyny górnej po chirurgicznym leczeniu raka piersi	160
25. ANDRZEJ STANISŁAWEK, LUCJAN KURYLCIO	
Complications of axillary node dissection for breast carcinoma as perceived by patients	161
Powikłania po usunięciu węzłów chłonnych jamy pachowej u chorych leczonych z powodu raka piersi w ich subiektywnym odczuciu	167
26. RENATA JAWNIAK, MARIA FRELEK-KARSKA	
Oxidative stress in respiratory tract diseases in babies	169
Stres oksydacyjny w chorobach układu oddechowego u niemowląt	174
27. MANSUR RAHNAMA, TOMASZ TOMASZEWSKI	
An assessment of the osteoporosis changes in rat mandible using the scanning electron microscope (SEM)	175
Ocena zmian osteoporotycznych żuchwy szczura na podstawie techniki elektronowego mikroskopu skanującego (SEM)	179
28. BEATA CYGAN, GRAŻYNA WÓJCIK, RÓŻA CZABAK-GARBACZ, MARIUSZ TETER, IGOR KOZLOVSKI	
The influence of TP-1 on the behaviour of rabbits in spontaneous conditions and after stimulation of ventromedial hypothalamic nucleus (Vmh)	181
Wpływ TP-1 na zachowanie królików w warunkach spontanicznych i po stymulacji jądra brzuszno-przyśrodkowego podwzgórza (Vmh)	188
29. ANNA NADULSKA, LIDIA KLUKOWSKA, STEFAN DYBA	
The influence of solcoseryl and vincristine on the mechanical strength of the femur shaft in young rats	189
Wpływ solcoserylu i winkrystyny na wytrzymałość mechaniczną trzonu kości udowej u młodych szczurów	192
30. MARIA MIELNIK-BŁASZCZAK, MAREK TOMANKIEWICZ	
Treatment needs of stomatognathic system of 12-year-old children from the Lublin Region	193

Potrzeby lecznicze narządu żucia w populacji dzieci 12-letnich z makroregionu lubelskiego	201
31. MANSUR RAHNAMA, TERESA BACHANEK, TOMASZ TOMASZEWSKI	
A delayed replantation of permanent upper incisors	203
Późna replantacja stałych górnych siekaczy	206
32. BARBARA BOROWICZ, MICHAŁ SAGAN, MARIOLA DEC-SZLICHTYNG, MARIUSZ TETER	
The influence of normobaric hyperoxia on antioxidant enzyme activities and peroxidation products levels in rat brain	207
Wpływ hiperoksji normobarycznej na aktywność enzymów antyoksydacyjnych i poziom produktów peroksydacji w mózgu szczura	212
33. MARIOLA DEC-SZLICHTYNG, MARIUSZ TETER, BARBARA BOROWICZ	
The influence of tuftsine analog TP-1 on the behaviour of rabbits	213
Wpływ analogu tuftsyny TP-1 na zachowanie królików	219
34. ZBIGNIEW STELMASIAK, HALINA BARTOSIK-PSUJEK, EWA BELNIAK-LEGIEĆ, KRYSZYNA MITOSEK-SZEWCZYK	
The effect of cladribine on some parameters of blood and cerebrospinal fluid in patients with relapsing-remitting multiple sclerosis (RR-MS)	221
Wpływ kladrybiny na wybrane parametry krwi i płynu mózgowo-rdzeniowego u chorych z zaostrzająco-zwalniającą postacią stwardnienia rozsianego	225
35. EWA BELNIAK-LEGIEĆ, HALINA BARTOSIK-PSUJEK, KRYSZYNA MITOSEK-SZEWCZYK, KINGA BURACZYŃSKA, JACEK NOWICKI, ZBIGNIEW STELMASIAK	
First neurological symptoms of multiple sclerosis	227
Początkowe objawy neurologiczne w stwardnieniu rozsianym	230
36. HALINA BARTOSIK-PSUJEK, ZBIGNIEW STELMASIAK, KRYSZYNA MITOSEK-SZEWCZYK, EWA BELNIAK-LEGIEĆ, BEATA DOBOSZ	
The levels of C3 and C4 components of the complement in the sera of relapsing-remitting multiple sclerosis patients (RR-MS) treated by 2-CDA (cladribine)	231

Poziom składnika C3 i C4 układu dopełniacza w surowicy krwi pacjentów z zaostrzająco-zwalniającą postacią stwardnienia rozsianego leczonych 2-CDA (kladrybina)	234
37. DOROTA ŻÓLNIERCZUK-KIELISZEK, EWA CHEMPEREK	
The problem of drug addiction among secondary school students in Lublin. Young people's knowledge about the effects of taking drugs	235
Problem narkomanii wśród uczniów lubelskich szkół ponadpodstawowych. Wiedza młodzieży na temat skutków zażywania narkotyków	244
38. JANUSZ ZŁOMANIEC, BOŻENA LECH, DOROTA FELDO, GRAŻYNA ZŁOMANIEC, GRZEGORZ JĘDRZEJEWSKI, JERZY MOSIEWICZ, KATARZYNA PIASECKA	
Diagnostic difficulties in cystic renal tumors	245
Trudności w diagnozowaniu guzów torbielowatych nerki	252
39. STEFAN DYBA, INGEBORGA TYCHOWSKA, LIDIA KLUKOWSKA, ANNA NADULSKA	
The influence of apomorphine on the cardiovascular reactions induced by stimulation of the vagus nerve in the rabbit	253
Wpływ apomorfiny na reakcje sercowo-naczyniowe wywołane drażnieniem nerwu błędnego u królika	259
40. ALDONA PIETRZAK, BARBARA LECEWICZ-TORUŃ, MARIA KOZIOŁ-MONTEWKA	
Plasma level of IL-8 in patients with psoriasis and its correlation with psoriasis area and severity index and the clinical type of the disease	261
Stężenie IL-8 w osoczu chorych na łuszczycę w zależności od PASI i typu klinicznego choroby	267
41. ALDONA PIETRZAK, BARBARA LECEWICZ-TORUŃ, JANUSZ URBAN	
Comparison of serum lipid in girls affected with vitiligo and control group	269
Porównanie lipidów surowicy krwi u dziewczynek z vitiligo i z grupy kontrolnej	274
42. AGNIESZKA PEDRYCZ, MARCIN WIECZORSKI, KRYSZYNA CZERNY	
Features of proteinuria in rat kidney in experimental nephrotic syndrome	275
Cechy proteinurii w nerce szczura w doświadczalnym zespole nerczycowym	279

-
43. EWA GAŁKOWSKA, ZOFIA SIEZIENIEWSKA-SKOWROŃSKA
The histological and ultrastructural picture of the paraepidermoidal
epithelium subjected to low temperatures. I 281
Obraz histologiczny i ultrastrukturalny nabłonka paraepidermoidalnego
poddanego działaniu niskich temperatur. I 286
44. EWA GAŁKOWSKA, ZOFIA SIEZIENIEWSKA-SKOWROŃSKA
The histological and ultrastructural picture of the paraepidermoidal
epithelium subjected to low temperatures. II 289
Obraz histologiczny i ultrastrukturalny nabłonka paraepidermoidalnego
poddanego działaniu niskich temperatur. II 292
45. EWA GAŁKOWSKA, ZOFIA SIEZIENIEWSKA-SKOWROŃSKA
The histological and ultrastructural picture of the paraepidermoidal
epithelium subjected to low temperatures. III 295
Obraz histologiczny i ultrastrukturalny nabłonka paraepidermoidalnego
poddanego działaniu niskich temperatur. III 299
46. T. KATARZYNA RÓŻYŁO, MAGDALENA JURKIEWICZ--MAZUREK,
INGRID RÓŻYŁO-KALINOWSKA
Impacted maxillary canines - evaluation of reasons of occurrence
and complications on the basis of own observations 303
Zatrzymane kły górne - ocena przyczyn występowania i powikłań
na podstawie obserwacji własnych 306
47. INGRID RÓŻYŁO-KALINOWSKA, T. KATARZYNA RÓŻYŁO
Diagnostic algorithm in high (cranial) maxillofacial fractures 309
Algorytm postępowania diagnostycznego w przypadku złamań
górnego piętra masywu twarzoczaszki 317
48. PAWEŁ KALINOWSKI
Epidemiological situation of tuberculosis in Poland
at the end of the 20th century 319
Sytuacja epidemiologiczna gruźlicy w Polsce u schyłku XX wieku 323
49. MAŁGORZATA PŁOWAŚ-GORAL
The phenomenon of "nicotinism" among teenagers living
in state orphanages in the city of Lublin 325

Zjawisko nikotynizmu wśród młodzieży zamieszkującej państwowe domy dziecka na terenie Lublina	330
50. MAŁGORZATA PŁOWAŚ-GORAL	
Problems of multiple body injuries in children	331
Problemy mnogich obrażeń ciała u dzieci	337
51. MARTA TARCZYŃSKA, TOMASZ KARSKI	
Biomechanical prenatal factors for the development of congenital hip dysplasia	339
Biomechaniczne czynniki prenatalne wpływające na powstawanie wrodzonej dysplazji stawu biodrowego	347
52. TERESA BERNADETTA KULIK	
The concept of holistic education as the alternative to technologisation of medicine	349
Koncepcja edukacji holistycznej alternatywą technologizacji medycyny	356
53. HANNA SKÓRZYŃSKA, IWONA CHMIEL-PERZYŃSKA, ADAM PERZYŃSKI	
Evaluation of abilities to recognise child maltreatment syndrome among doctors	357
Ocena umiejętności rozpoznawania przez lekarzy syndromu dziecka maltretowanego	362
54. MARIUSZ GONIEWICZ, EDYTA OPALIŃSKA	
Knowledge of burns management among citizens of Lublin	365
Znajomość zasad udzielania oparzonej pierwszej pomocy wśród mieszkańców Lublina	375
55. EWA RUDNICKA-DROŻAK, TERESA BERNADETTA KULIK	
Family - opinions and expectations of alcoholics from AA (Anonymous Alcoholics) groups	377
Opinie, oczekiwania alkoholików grupy AA (Anonimowców Alkoholików) na temat ich rodzin	381

56. JAROSŁAW NAZAR, ANNA SZYMAŃSKA
Blood serum TNF- α concentration in patients with
ischaemic and haemorrhagic brain stroke 383
Stężenie TNF- α w surowicy krwi pacjentów z udarem niedokrwiennym
i krwotocznym mózgu 387
57. KATARZYNA LASKOWSKA, MARZENA LASKOWSKA,
BARBARA SKRZYDŁO-RADOMAŃSKA, MARIA SŁOMKA,
JAN OLESZCZUK
Serotonin in pregnancies complicated by intrahepatic cholestasis 389
Serotonina w ciążach powikłanych cholestazą wewnątrzwątrobową 394
58. WITOLD KRUPSKI, GRAŻYNA ZŁOMANIEC, JANUSZ ZŁOMANIEC
Virtual computed tomography in the evaluation of the vertebral canal 395
Wirtualna tomografia komputerowa w badaniu kanału kręgowego 400
59. KRZYSZTOF KUPISZ, JANUSZ KLATKA,
ELŻBIETA HRYCIUK-UMER, STANISŁAW KLONOWSKI
Injuries of the middle ear with a welding spark 401
Uszkodzenia ucha środkowego iskrą spawalniczą 404

